

RES Algemeen

Vragen/Opmmerkingen over Webinar	Antwoorden
<p>Gaat Leusden ook al aan de slag met de warmtetransitie naast de RES? In 2021 moet de gemeente de plannen presenteren hoe Leusden van het gas af moet. Wordt dit ook meegenomen?</p>	<p>De Transitievisie Warmte wordt nu voorbereid. Naar verwachting wordt deze nog dit jaar door de gemeenteraad vastgesteld.</p>
<p>Zijn er geen andere bezwaren geuit vanuit de bevolking buiten esthetische bezwaren?</p>	<p>Er spelen heel veel overwegingen een rol bij de afweging waar duurzame energie het best kan worden opgewekt. Dat zijn niet alleen esthetische overwegingen, maar ook praktische zoals of het elektriciteitsnet er op die plek wel geschikt voor is en of het wel goed kan samengaan met flora en fauna of recreatie.</p>
<p>In hoeverre wordt er nagedacht over de toekomst? (toename van datacentra, elektrisch rijden, groeiambitie Leusden, groei aan airco's en warmtepompen).</p>	<p>In de berekeningen is rekening gehouden met zoveel mogelijk te voorziene ontwikkelingen. Sommige ontwikkelingen zoals de bevolkingsgroei, laten zich beter voorspellen dan andere. Daarmee zijn de berekeningen gebaseerd op de beste inzichten die we nu hebben, maar bieden ze nooit 100% zekerheid. Naar verwachting zullen er in de toekomst veel meer elektrische auto's rijden. Deze auto's zijn efficiënter, dus daarmee gebruiken ze minder energie dan brandstofauto's en besparen ze aanzienlijk op de totaal benodigde energie. Maar ook deze energie moet duurzaam worden opgewekt. Ook de energiebesparing en het vervangen van aardgas zijn meegenomen in de prognoses.</p>
<p>Klimaatakkoord, al die verhalen weten we nu wel. De vraag is waarom wij, als burger nu pas beginnen met inhoudelijk aan tafel te gaan? Is er bij de bewoners getoetst hoe men over de diverse energievormen denkt?</p>	<p>Niet iedereen heeft de opgave al even scherp in beeld. Dat beeld is de afgelopen periode wel duidelijker geworden door de eerste onderzoeken die zijn uitgevoerd. Nu dit beeld duidelijker is en de kansen in beeld zijn gebracht willen we graag van mensen horen wat hun mening is. Daarvoor organiseren we inspraaksessies en kunt u meedoen aan de enquête. Informatie kunt u vinden op Leusdenspreekt.nl.</p>
<p>Ik begreep dat m.b.t. ultradiepe geothermie de stad München (vele malen groter dan Leusden) al heel ver is op dat gebied. Waarom niet aansluiten bij het reeds bekende?</p>	<p>(Ultradiepe) Geothermie is een kans die we zeker in beeld hebben. Als blijkt dat de bodem hier geschikt voor is zal dit zeker verder onderzocht worden. De opgave voor de Regionale Energiestrategie is om binnen 10 jaar een bijdrage te leveren aan de opwekking van duurzame elektriciteit. Gecombineerde productie van warmte en elektriciteit uit ultradiepe geothermie kan daar op langere termijn mogelijk aan bijdragen echter is de ontwikkeltermijn hiervan langer dan 10 jaar.</p>
<p>Welke verhouding is er tussen CO2 footprint impact in relatie tot het energieverbruik? CO2 reductie met 49% is toch niet hetzelfde als energieneutraal? CO2 neutraal en energie neutraal zijn 2 separate zaken. Maar het doel is hier energie neutraal.</p>	<p>Er zijn doelen in verschillende termen opgesteld. Vanuit het Nationale klimaatakkoord is het doel om in 2030 49% minder CO2 uitstoten dan in 1990. Energieneutraal zijn gaat verder dan dat. De gemeente Leusden heeft als doel gesteld om in 2040 energieneutraal te zijn. Het rijk heeft alle 30 regio's de opdracht gegeven, om met een aanbod te komen voor een bijdrage aan 35 TWh duurzame elektriciteitsopwekking als onderdeel van de afspraak in het Klimaatakkoord om 49% CO2 reductie te bereiken in 2030.</p>

<p>Waar komen die data vandaan v.w.b. het energieverbruik? Waar komt de onderbouwing van die cijfers vandaan?</p>	<p>Deze komen o.a. uit de nationale klimaatmonitor. Zie klimaatmonitor.nl</p>
<p>Wordt er ook gedacht aan het realiseren van WKO op wijkniveau?</p>	<p>WKO (Warmte-Koude Opslag) is zeker in beeld voor de warmtetransitie van de bebouwde omgeving.</p>
<p>Geef nu eens aan in 'Jip en Janneke taal' wat een gemiddeld gezin verbruikt.</p>	<p>Een gemiddeld huishouden gebruikt 3500 kWh elektriciteit. Het gasgebruik is afhankelijk van het bouwjaar en de grootte van de woning en varieert in Leusden van rond de 1000 m3 gas voor een kleine wat jongere woning tot rond de 2500 m3 voor voor-oorlogse woningen.</p>
<p>Is er breder gekeken dan alleen naar CO2, breder dan alleen energieverbruik? Is er ook gekeken naar grondstoffengebruik (hergebruik), afvalstoffengebruik en hergebruik?</p>	<p>Dit is een van de ontwikkelingen die zich moeilijk laat voorspellen. Er wordt uitgegaan van bijna 40% besparing, een groot deel hiervan moet worden gerealiseerd doordat we op een verstandigere manier met producten en grondstoffen omgaan ook op het moment dat ze zijn 'verbruikt'.</p>
<p>Is er bekend wat nu al het aandeel groene stroom en groen gas is in Leusden? Hoeveel energie die in Leusden gebruikt wordt is nu al groen?</p>	<p>Ja dit is bekend. Het percentage (bekende) hernieuwbare elektriciteit in 2018 in Leusden bedroeg 7,5%. Het totaal percentage hernieuwbare energie inclusief hernieuwbare warmte bedroeg in 2017 2,3%.</p>
<p>Er staat energieverbruik is nu 14% voor andere gebouwen. Wat zijn andere gebouwen?</p>	<p>Alle gebouwen behalve woningen en bedrijfsgebouwen. Denk bijvoorbeeld aan scholen, sporthallen, gemeentelijke gebouwen et cetera.</p>
<p>Is er gekeken naar mogelijkheden om elektra op te slaan in b.v. batterijen? Dan kun je dus later deze energie weer gebruiken. Overdag opwekken, in de avond gebruiken.</p>	<p>Inderdaad het benutten van elektriciteit en de opwek op elkaar afstemmen is een kans voor optimalisatie. Batterijen zijn één van de manieren om hier aan te werken, naast bijvoorbeeld vraagsturing.</p>
<p>Hoe meent de raad/cq college draagvlak te realiseren?</p>	<p>Hiertoe zetten we de volgende stappen: Consultatiefase: - online-presentatie (webinar) over de energietransitie en de RES - informatie over energietransitie en RES via diverse (social)media kanalen - verschillende inspraaksessies - enquête over de energietransitie in de RES Dialoofase: - na de zomer volgt het vervolg op de consultatiefase; dan gaan we in gesprek over de uitkomsten van de consultatiefase en met inwoners bespreken wat volgens hen waar wel en niet kan.</p>
<p>Nederland is opgedeeld in 30 regio's. Wat valt er allemaal in de regio waar Leusden onder valt?</p>	<p>De 7 gemeenten die in onze RES-regio samenwerken zijn Eemnes, Bunschoten, Baarn, Soest, Amersfoort, Leusden en Woudenberg. Zie ook www.resregioamersfoort.nl met alle info over onze regio.</p>
<p>Welke bewonersverenigingen hebben jullie gesproken?</p>	<p>De bewonersverenigingen hadden de mogelijkheid mee te praten tijdens de zogenaamde regionale stakeholdersbijeenkomsten voor de RES. Vanaf nu gaan we in Leusden zelf (lokaal) bijeenkomsten organiseren waarvoor we bewonersorganisaties uit zullen nodigen (te beginnen bij de online-presentatie en de inspraaksessies in juli en september)</p>
<p>Is er al toestemming van Defensie voor de Leusderheide?</p>	<p>Nee, er is nog geen toestemming. De eerste gesprekken om samen met defensie de mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie op de Leusderheide te verkennen, zijn net gestart.</p>

In hoeverre zijn natuurorganisaties meegenomen?	De natuurorganisaties hadden de mogelijkheid mee te praten tijdens de zogenaamde regionale stakeholdersbijeenkomsten voor de RES. Vanaf nu gaan we in Leusden zelf (lokaal) bijeenkomsten organiseren waarvoor we de natuurorganisaties uit zullen nodigen (te beginnen bij het de online-informatiesessie en de inspraaksessies in juli en september)
Is de Leusderheide een beschermd natuurgebied?	Nee. Wel zal moeten worden onderzocht of er beschermde natuurwaarden (flora en fauna) zijn en wat dit betekent voor de (on)mogelijkheid om er duurzame energie op te wekken.
Waarom gaat Leusden sneller dan wat er door het rijk gevraagd wordt?	De gemeenteraad heeft de ambitie bepaald om in 2040 energieneutraal te willen zijn.
Belangrijk om bij alle plannen te kijken of het bestaande elektriciteitsnet dit kan verwerken.	Goed punt. Daarover zijn we met netbeheerder Stedin in gesprek.
Wat zijn de kosten per inwoner van de gemeente Leusden t.o.v. de baat per inwoner? Dit omdat wij te horen hebben gekregen dat wij in Leusden drastisch moeten gaan bezuinigen in de komende jaren.	Uitgangspunt is dat het rijk het huidige stimuleringsbeleid voortzet waarmee initiatiefnemers tot een sluitende business case kunnen komen. Ingewikkeld aan het beantwoorden van deze vraag is dat niet duidelijk is welke kosten en welke baten je allemaal mee moet nemen. Wat doe je met de kosten van klimaatverandering als we niets doen, en de opbrengsten van het aanpassen van woningen voor lokale bouwbedrijven?
Wordt er ook nagedacht over het tegengaan van woon/werk verkeer door werk in de buurt van de woonplaats te realiseren?	Het beperken van automobilititeit is onderdeel van de besparingsstrategie.
Vind de gemeente Leusden het ook tot hun taak behoren de inwoners meer voor te lichten over waarom deze transitie zo noodzakelijk is? Zou meer voorlichting over de urgentie van de klimaatcrisis ook niet helpen bij het vergroten van het draagvlak?	De gevolgen van niets doen moeten zeker gedeeld worden. Daarom organiseren we een online-presentatie en besteden we aandacht aan dit onderwerp in de (social) media-kanalen van de gemeente. Ook is er het energieloket dat mensen helpt bij het besparen van energie
Wordt de corporatie ook meegenomen in het plan? Zij kunnen hele grote stappen zetten door grootschalig te verduurzamen.	De woningcorporatie is vooral voor de warmtetransitie van de gebouwde omgeving een belangrijke partner.
Gemeente Amsterdam neemt groene stroom mee in de berekening. Kan dat ook in Leusden?	De inkoop van stroom valt buiten de RES-opgave. Mogelijk heeft de stad Amsterdam naast de RES hier een beleidsdoel voor, maar dat staat los van de RES-opgave.
Wat zijn de ervaringen in Flevoland? Daar staan nu alleen maar windmolens?	Flevoland heeft ook voor de RES een stevig concept-bod neergelegd voor het opwekken van energie met windmolens (en zonnenvelden).
In hoeverre is het concept bod van 0,5 TWh een vaststaand feit?	Dat is het concept-bod waarmee de gemeentes nu naar de lokale samenleving stappen. Op 1 juli 2021 moet dit bod "definitief" zijn, daarna wordt het iedere twee jaar herijkt.
Waarom wordt er niet gekeken naar het opwekken van energie met technieken en technologieën die het landschap niet schaden en de leefomgeving niet aantasten zoals bijvoorbeeld windmolens doen?	De technieken om grootschalig duurzame elektriciteit op te wekken, die met zekerheid beschikbaar zijn en waarmee binnen 10 jaar grote stappen gezet kunnen worden zijn windenergie en zonne-energie. Alternatieven blijven we onderzoeken voor de toekomst, maar bieden voor de korte termijn nog onvoldoende oplossing.
In hoeverre wordt Leusden door de regio gehouden aan het concept-bod?	De regio moet een bod uitbrengen aan het nationaal programma RES. Als een gemeente binnen een regio niet meedoet, of als de regio als geheel een onvoldoende

	bijdrage levert, dan zal de rijksoverheid bestuurlijk in gesprek gaan met gemeente/regio en mogelijk uiteindelijk ingrijpen.
Is het niet logischer om locaties zonnepanelen en windturbines landelijk-centraal te organiseren? Wellicht kunnen gemeentes en regio's die veel meer ruimten hebben compenseren? Inspanningsverplichting is goed, maar het is een landelijk vraagstuk. Er zijn gebieden die zich er beter voor laten lenen.	De regio's die veel meer ruimte hebben, wekken ook al veel meer op, zowel relatief (per inwoner) als absoluut. Bovendien wordt 60% van het geheel al op zee opgewekt. De regio Amersfoort doet een bod van 1/70 van het totaal dat door 30 regio's minimaal moet worden opgebracht. Tot slot zou dan het rijk bepalen wat qua duurzame opwek waar komt, gemeenten hebben zelf gevraagd om daar inspraak in te hebben.
Er is ook mogelijkheid om locaties voor woningbouw in de toekomst tijdelijk te gebruiken voor energieopwekking.	Goed punt, zeker inbrengen in de inspraak rondes! Deze locaties zijn onder de noemer "pauzelandschappen" in beeld gebracht. Suggesties hiervoor zijn zeker welkom.
Wanneer ik alle geplande duurzame bronnen kom ik tot 0.41 TWh/jaar. Dat is maar een fractie van de beoogde 35 TWh/jaar. Is dat geen wanverhouding? Of zit er nog meer in de pipeline en hoe moet ik mij dat voorstellen?	Er zit nog 0.9TWh regionaal in de pijplijn. Daarmee komt het bod op 0,5TWh. Het totaal van 35TWh geldt voor alle regio's van Nederland samen.
Warmteopslag als warmtebuffer/opslag en afvoer en opslag van regenwater. Kunnen we dat combineren? Wordt daarover nagedacht? Indien de oplossing word gezocht in het opslaan van energie, op welke wijze word die energie opgeslagen? Indien de oplossing word gezocht in het opslaan van energie in accu's, hoeveel TWH aan accu capaciteit hebben wij dan nodig? Wind en zon maar geen opslag van elektriciteit als er geen zon en wind is.	Energieopslag, zowel elektriciteit als warmte zijn inderdaad belangrijke aandachtspunten waarvoor de oplossing nog niet op voldoende schaal beschikbaar is. Daar moet de komende jaren absoluut in worden geïnvesteerd.
Hoe is de invulling van de RES tot stand gekomen?	Procesmatig via lokale en regionale bijeenkomsten met experts en zgn. stakeholders en overeenstemming door colleges van burgemeesters en wethouders. Inhoudelijk door te kiezen voor het benutten van zoveel mogelijk grote daken en parkeerterreinen en infrastructuur voor zonne-energie en voor windmolens langs de A12 en op de Leusderheide om zo het buitengebied in de regio zoveel mogelijk te kunnen ontzien.
Welk bestuursorgaan of instelling is verantwoordelijk voor het goedkeuren van de invulling van de RES?	De afzonderlijke gemeenteraden moeten allemaal een besluit nemen over concept-bod. Daarna beoordeelt het rijk of de optelsom van alle RES-boden samen voldoet.
Indien de invulling van de RES nog niet vast staat op welke wijze kunnen inwoners van de RES bezwaar maken? Is er een inspraak moment geweest voor de inwoners van de RES, wat betreft de invulling van de RES? Op welke wijze hebben inwoners kunnen inspreken over de invulling van de RES en waar kunnen we de verslagen terugvinden?	Om hun mening kenbaar te maken konden inwoners gebruik maken van de regionale inspraakwebsite en in Leusden van de inspraaksessies en de enquête die wordt uitgezet. De verslagen hiervan zijn zodra deze beschikbaar zijn terug te vinden via leusdenspreekt.nl
Is de milieuvergunning reeds afgegeven? Zo, ja waar kunnen we de vergunning terugvinden? Indien de milieuvergunning nog niet is afgegeven wanneer en hoe kunnen de zienswijzen ingediend worden? Indien de milieuvergunning wel is afgegeven, waar kan ik de vergunning terugvinden? Is het milieueffect rapport al opgesteld of is er al een concept? Zo ja waar kan ik die terugvinden? Indien er	Er is op dit moment alleen sprake van zogenaamde kansgebieden die zijn aangewezen. Er zijn dus nog geen concrete plannen, projecten of aanvragen en ook nog geen vergunningen aangevraagd of verleend. Formele zienswijzen kunnen pas worden ingediend als er vergunningen worden aangevraagd of ruimtelijke procedures worden gestart. Hetzelfde geldt voor het opstellen van milieu-effect-rapportages. Zo ver is het nog

<p>nog geen milieueffect rapport is wanneer wordt deze afgerond en waar kan ik deze dan terugvinden?</p>	<p>niet.</p>
<p>De instabiele stroomvoorziening door wind en zonenergie zorgt ervoor dat conventionele kolen en gascentrales moeten blijven draaien. Hoeveel extra CO2 uitstoot produceren de voornoemde centrales vergeleken met de situatie voor de energietransitie? Hoeveel hectare aan accu opslag capaciteit hebben wij nodig om onze RES van energie te voorzien zodra de windturbines stil staan en de zon niet schijnt.</p>	<p>De kolen en gascentrales gaan doordat er meer duurzame energie wordt opgewekt per saldo niet meer, maar minder CO2 uitstoten, ook als gascentrales soms moeten worden ingezet om pieken in de energievraag op te vangen.</p>
<p>De accu's die worden geproduceerd voor de opslag van wind en zonenergie bevatten onder andere Kobalt. Meer dan de helft van de jaarlijkse Kobalt winning vind plaats in Congo, de winning van Kobalt word overwegend gedaan door minderjarige die met de blote handen de toxische grondstof Kobalt verwerken. Met alle gezondheidsgevolgen van dien. Op welke wijze gaat de RES garanderen dat de energie huishouding van niet ten koste gaat van de gezondheid en het welzijn van de kinderarbeiders in o.a. de Congo?</p> <p>Welke bijkomende milieueffecten zijn er ten gevolge van de productie van accu's?</p> <p>Welke studies worden gebruikt om de milieueffecten af te wegen en waar kan ik deze terugvinden?</p> <p>Zonnepanelen bevatten onder andere silicium, silicium word met name geproduceerd in China 4.600.00 ton. Silicium word gewonnen uit zand en word vervolgens doormiddel van een energie intensief proces geproduceerd. Wat zijn de milieu en gezondheidseffecten van de intensieve mijnbouw in China? In Amerika word silicium gewonnen door middel van "Fracking" wat zijn lokaal de gevolgen voor het milieu en de volksgezondheid? Welke studies worden gebruikt om de milieueffecten van dit proces af te wegen en waar kan ik deze terugvinden?</p> <p>Welke bijkomende milieueffecten zijn er ten gevolge van de productie van zonnepanelen? Welke studies worden gebruikt om de milieueffecten af te wegen en waar kan ik deze terugvinden?</p>	<p>De huidige overwegend fossiele energieproductie leidt direct of indirect ook op heel veel plekken in de wereld tot schade en slechte leef-en arbeidsomstandigheden. Alle effecten van deze energietransitie maken onderdeel uit van de afwegingen die wereldwijd zijn gemaakt om op een verstandige wijze toe te werken naar een duurzame wereld. Uitwassen en negatieve effecten moeten in deze veranderingsfase snel in beeld komen en worden aangepakt door met name nationale overheden. Informatie dat windmolens en zonnepanelen niet duurzaam zouden zijn is breed weerlegd. De energetische terugverdientijd van zonnepanelen en windmolens ligt tussen de 1 en 2 jaar, bij een levensduur van 25 jaar of meer.</p> <p>Ook de "kolencentrales die doordraaien als backup" en dat duurzame energie daardoor juist meer CO2 uitstoot klopt niet. Wel is er nog verdere optimalisatie mogelijk om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.</p>
<p>Gezien het feit dat de energietransitie ons als samenleving meer dan 1000 miljard gaat kosten en 12% van de Nederlanders onder de armoedegrens leeft hoe kan de gemeenten Leusden het verantwoorden om een enorme financiële gok te nemen met het belastinggeld van de inwoners. In de Leusder krant lees ik dat er een enorm gat is in het budget, dat er meer dan 900 Leusdenaren in armoede leven, maar dat wel veel geld wordt uitgetrokken voor de groene agenda. Hoe gaat de gemeente dit uitleggen met oog op financieel en sociaal verantwoord beleid? Gaat de gemeente rücksichtslos de gemeentebelastingen omhoog gooien?</p> <p>Hoeveel gaat de plannen van de RES de inwoners van de RES kosten en hoe is de kostenraming onderbouwd en waar kan ik deze terugvinden?</p>	<p>We staan nog aan het begin van de energietransitie waarin er nog veel geregeld moet worden om iedereen mee te kunnen laten doen en het voor iedereen betaalbaar te maken. Hiervoor zal er op landelijk niveau veel moeten veranderen (bijvoorbeeld de mogelijkheid om een lening voor verduurzaming te koppelen aan een gebouw ipv een persoon en deze in 30 jaar terug te betalen, dan kan een lening zichzelf terugverdienen en kan iedereen meedoen). De betaalbaarheid is dus zeker een aandachtspunt en de reden dat er nu ook nog geen verplichte maatregelen zijn die particulieren moeten doorvoeren.</p> <p>De RES is niet op kosten doorgerekend. Het is ook niet eenvoudig te bepalen welke kosten en opbrengsten je dan wel en niet in de berekening meeneemt. Uitgangspunt is wel dat het rijk het huidige stimuleringsbeleid voortzet waarmee initiatiefnemers tot</p>

Welk onafhankelijk onderzoeksbureau heeft de kostenraming voor de RES uitgevoerd?	een sluitende business case kunnen komen. Naast de kosten gaat de energietransitie ook veel geld opleveren in de vorm van besparing op energiekosten en nieuwe economische mogelijkheden.
Indien de gemeente en de RES van mening is dat de klimaatcrisis deze enorme investering rechtvaardigt is het dan niet vele malen effectiever om een kleine kerncentrale in onze regio neer te zetten? Zo, nee hoe word deze bewering onderbouwd door de gemeente Leusden en de RES?	Een kerncentrale is niet op tijd gereed om al op tijd een CO2 reductie te realiseren. Bovendien is de keuze voor kernenergie een beslissing van de rijksoverheid, niet van gemeentes of regio's. Daarom is dit voor de RES geen optie.
we gaan over op zonne-energie en wind energie, waar is waterstof in dit plaatje?	Bij de verbranding van waterstof komt geen CO2 vrij en daarmee is het een schone brandstof. Alleen waterstof is zelf geen energie-bron: het is een energiedrager en er moet als het ware eerst energie in worden gestopt. Als je dat doet met bijv. een steenkoolcentrale, dan is waterstof dus geen schoon alternatief. Je kunt natuurlijk met ook met zon- of windenergie waterstof maken, maar dan zijn er nog meer zonnevelden of windturbines nodig.

Samenwerking regio's	
Vragen/Opmmerkingen over Webinar	Antwoorden
In hoeverre is er samenwerking tussen de regio's? Wat is het resultaat van de samenwerking tussen de regio's? Wordt er ook gespiegeld met omliggende gemeenten (bijvoorbeeld Barneveld)? Waar staat wat de buurtregio's van plan zijn? Hoe groot is het risico van botsende belangen van RES-regio's? Denk aan de plannen van Barneveld om bij A'veld windturbines te plaatsen?	De provincies zitten in alle regio's aan tafel. Zij houden zicht op noodzakelijke bovenregionale afstemming en er is contact tussen de regio's en gemeenten onderling. Ook netwerkbeheerder Stedin is actief in verschillende regio's en heeft contact met buurnetwerkbeheerder Alliander. Alle regio's maken hun eigen concept-bod, die met elkaar vergeleken worden om te voorkomen dat alle opwek aan de randen van de regio's wordt gerealiseerd en dat het energie-netwerk niet efficiënt wordt benut c.q. op bepaalde plekken wordt overbelast. Barneveld heeft geen concrete plannen om een windmolen bij Achterveld te plaatsen. De mogelijke kansen die hiervoor werden gezien krijgen geen prioriteit en door de afstemming tussen beide gemeenten zal Barneveld ook met Achterveld in gesprek gaan om hier een toelichting op te geven.
In hoeverre is er samenwerking tussen de 5 klimaattafels?	Dat vindt plaats op landelijk niveau via de partijen die bij het klimaatakkoord betrokken waren, bijvoorbeeld de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Op regionaal niveau wordt er een plan gemaakt dat niet alleen over duurzame opwek en de verwarming van de gebouwde omgeving gaat, maar ook over de andere klimaatopgaven (industrie, verkeer en vervoer, landbouw en grondgebruik)
Wie heeft de cijfers getoetst?	Het RES proces is onder meer door bureau Overmorgen ondersteund, hierbij is gebruik gemaakt van het energie-model van Quintel. Daarnaast rekent het Planbureau van de Leefomgeving alle concep-RES-boden door.
Waarom gaat iedere regio zelf het wiel uitvinden?	De regio's leren veel van elkaar, dit wordt ondersteund door het Nationaal Programmabureau RES. Als het gaat

	om de vraag wat er waar mogelijk is, is die vraag per definitie lokaal/regionaal.
--	---

Zonne-energie

Vragen/Opmmerkingen over Webinar	Antwoorden
Weides zijn niet bedoeld voor panelen. Zonde van de vruchtbare schaarse grond. Daken, wegen, etc. zijn een beter alternatief. Volgens mij is het geen logica om over zonneweides te praten alsof dit een feit is.	De logica achter het inzetten van zonneweides is dat ook als we alle daken, wegen etc. benutten voor het opwekken van zonne-energie, we nog niet voldoende energie opwekken om voldoende CO2 uitstoot te reduceren. Naast windenergie zijn zonnevelden dan het enige alternatief dat op snel genoeg duurzame energie produceert om de doelstellingen te halen.
Landbouwgrond moet als allerlaatste optie worden gezien. Daarom moet er niet over zonneweides worden gesproken alsof dat de bestemming is. Denk ook aan het belang van duurzame boeren, biodiversiteit en belang voor de natuur.	De logica achter de kansgebieden van het concept-bod van de RES is dat we ervoor kiezen zoveel mogelijk grote daken en parkeerterreinen en infrastructuur te benutten voor zonne-energie en voor windmolens langs de A12 en op de Leusderheide om zo het buitengebied in de regio zoveel mogelijk te kunnen ontzien.
Is het niet wat te kortzichtig om alleen van wind en zon uit te gaan? Het wegennet, asfalt gebruiken als zonnepaneel? Is er ook gekeken naar zonnepanelen op gevels? Is er reeds nagedacht of rekening gehouden met geïntegreerde zonnepanelen? Deze technieken en technologieën bieden meer mogelijkheden.	De technieken om grootschalig duurzame elektriciteit op te wekken, die met zekerheid beschikbaar zijn en waarmee binnen 10 jaar voldoende stappen gezet kunnen worden zijn windenergie en zonne-energie. Alternatieven blijven we onderzoeken voor de toekomst, maar bieden voor de korte termijn nog onvoldoende oplossing.
In hoeverre is erover nagedacht over de negatieve ecologische gevolgen van zonne-weiden? Het oppervlak onder de zonnepanelen verarmt en heeft een negatieve impact op de biodiversiteit. Hoe groot is deze impact?	De Wet Natuurbeheer waarin waarborgen voor ecologie, natuur en biodiversiteit zijn opgenomen zijn ook van toepassing op zonne-velden. Bovendien is de opstelling en inpassing van een zonneveld zeer bepalend voor de effecten op de ecologie. Er zijn ook voorbeelden van zonneweides waar de biodiversiteit is toegenomen tov de landbouwgrond die de vorige functie had.
Kan er conflict ontstaan tussen enerzijds woningbouwlocaties en anderzijds locaties voor zonnevelden en windmolens?	In een druk land zoals Nederland, zeker.
Is het subsidiepotje van de gemeente m.b.t. zonnepanelen beschikbaar? De daken van woningen en bedrijven moeten ook worden vol gelegd met zonnepanelen, hoor ik. Worden Leusdenaren daarbij geholpen? Bijvoorbeeld met subsidie of met een ander goed aanbod, dat bijvoorbeeld alles voor je geregeld wordt? Is het een idee om d.m.v. subsidie particuliere zonnepanelen extra te stimuleren?	Zonnepanelen op privé daken zijn rendabel (leveren meer op dan geld "op de bank"). U kunt wel een duurzaamheidslening aanvragen. Daarnaast heeft het rijk een subsidie voor grote zonne-projecten. Het stimuleren van zonnepanelen op daken is een aandachtspunt van ons energieloket en van het stimuleringsbeleid naar bedrijven en agrarische bedrijven.
Privé zonnepanelen is super, maar de salderingsregeling gaat er wel van af. Daardoor wordt het minder interessant. De salderingsregeling wordt vanaf 2030 heel langzaam uit gefraseerd. Nu zonnepanelen aanschaffen dus.	De afschaffing van salderen is inderdaad jammer, maar rijksbeleid waar Leusden niets aan kan veranderen.
Is er aandacht om bomen te planten in plaats van zonnepanelen? CO2 opnemen uit de lucht telt ook mee conform het Parijs-akkoord.	Dit maakt geen onderdeel uit van het RES-bod omdat de rijksoverheid het RES-bod hier niet op toetst. Voor de bredere lokale en regionale klimaatagenda is dit zeker een interessante optie.
Worden particuliere zonnepanelen meegenomen in de berekening?	Ja, in de berekening van de opgave wordt er van uitgegaan dat er "als vanzelf" steeds meer

	zonnepanelen op daken bijkomen (autonome groei)
Kan er ook in kettingbedingen worden opgenomen dat bij alle nieuwbouw, waaronder bedrijfspanden, zonnepanelen gebruikt moeten worden of het dak verplicht beschikbaar moet worden gesteld?	Het Leusdense beleid is dat alle nieuwbouw nul-op-de-meter is, dus inclusief benutting van het dak.
Ik overweeg warmtepomppanelen, geen buiten-unit voor de WP, maar combinatiepanelen met een laag van warmtewisselaars onder de zonnepanelen. Heeft iemand al ervaring?	Combinatiepanelen werken prima, maar zijn in veel gevallen niet voldoende om aan de warmte vraag te voldoen. Goed isoleren en combineren met warmtepomp is vaak noodzakelijk.
Corporaties kunnen de daken van hun woningen gebruiken voor panelen.	De corporaties worden nadrukkelijk betrokken bij de energietransitie, vooral voor de opgave om woningen te isoleren en in de toekomst zonder aardgas te verwarmen. Daarbij zullen ook de daken worden ingezet voor zonnepanelen.
Zon en wind zijn onregelmatige bronnen. Dat moet worden opgevangen door het elektriciteitsnet. Wordt het aandeel zon/wind meer dan 30% dan komt de stabiliteit van het net in gevaar. De landelijke elektriciteitsopwekking valt echter buiten de scope van de regio's. Dat stelt dus grenzen aan de capaciteit van zon/wind. Realiseert de regio zich dat? Het is algemeen bekend dat zon en windenergie geen stabiele vorm van energie leveren. Op welke wijze wordt er in het RES een stabiele energie huishouding gegarandeerd?	Landelijk wordt, nadat alle concep-RESsen zijn ingediend een analyse gemaakt van de energie-mix die de regio's voorstellen en de netbelasting die dat tot gevolg heeft. Dat kan betekenen dat het rijk aan regio's gaat vragen om een andere energiemix te gaan realiseren. De vraag naar stroom varieert heel sterk over de dag en onze energievoorziening is daarop ingesteld. Er zijn veel gascentrales die meestal stilstaan en alleen draaien bij een piekvraag (de momenten waarop veel mensen tegelijkertijd stroom gebruiken). Zonder extra aanpassingen kunnen we nu al 30 procent van de totale stroomvraag opwekken met windmolens. De windkracht is een dag vooruit goed te voorspellen, zodat netbeheerders ervoor kunnen zorgen dat de spanning op het elektriciteitsnet constant blijft.
Welke scenario's wat betreft de beoogde locaties van zonneweiden zijn er reeds? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer? Is er een kaart waarop de voorgestelde positionering van de zonneweiden in getekend staat en waar kan ik die terugvinden? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer? Hoeveel hectare grond zal er volgebouwd moeten worden met zonneweiden en bijkomende infrastructuur om het beoogde aantal TWH te behalen in de RES? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer?	In het RES-bod tot 2030 wordt er niet ingezet op zonnenvelden in het buitengebied. In de RES zijn wel al eerste kansgebieden in kaart gebracht waar zonneweides het meest kansrijk lijken voor het geval zich nu al initiatieven aandienen of als er na 2030 meer duurzame opwek met zonnenvelden nodig is. Op dit moment worden de mogelijkheden hiervoor bepaald in de omgevingsvisie buitengebied voor Leusden. In de enquête worden hierover al vragen gesteld aan de inwoners en we houden er rekening mee dat we over de uitkomsten hiervan het gesprek met inwoners zullen gaan voeren waar zij zonnenvelden in het buitengebied kansrijk achten en onder welke voorwaarden. Als we hiermee starten zullen we dat via de (social)media kanalen van de gemeente bekend maken.
Welke milieueffecten heeft de uiteindelijk onvermijdelijke sanering van zonnepanelen? Welke studies worden gebruikt om de milieueffecten van dit proces af te wegen en waar kan ik deze terugvinden? Wat is de carbon footprint van de productie van windmolens en zonnepanelen? Waar kan ik de documentatie hierover vinden?	Een groot aantal producenten van zonnepanelen is lid van PV Cycle. Dit is een Europees non-profit organisatie die gespecialiseerd is in de recycling van zonnepanelen, batterijen en omvormers. Ook bestaat er een Nederlands recycling-initiatief: Zonne-energie Recycling Nederland. Deze stichting houdt zich bezig met het milieuvriendelijk verwerken van oude zonnepanelen en omvormers. www.stichtingzrn.nl Informatie dat windmolens en zonnepanelen niet

	<p>duurzaam zouden zijn is breed weerlegd. De energetische terugverdientijd van zonnepanelen en windmolens ligt tussen de 1 en 2 jaar, bij een levensduur van 25 jaar of meer.</p> <p>Ook de "kolencentrales die doordraaien als backup" en dat duurzame energie daardoor juist meer CO2 uitstoot klopt niet. Wel is er nog verdere optimalisatie mogelijk om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.</p>
--	--

Windenergie	
Vragen/Opmmerkingen over Webinar	Antwoorden
<p>Waarom alleen naar windturbines kijken?</p>	<p>Er wordt niet alleen naar windturbines gekeken. Het RES-bod ziet daarnaast ook kansen voor zonnepanelen op bedrijfsdaken, parkeerterreinen en langs snelwegen.</p>
<p>Wat is de terugverdientijd van 1 windturbine? Er wordt een terugverdien tijd van 2 jaar genoemd op de windturbines, is daar rekening mee gehouden dat er momenteel op piek opwek momenten (midden op de dag) er een nul tarief geldt ervan uit gegaan wordt dit zelf negatief wordt? Het is algemeen bekend dat bij de productie van windturbines een enorme hoeveelheid grondstoffen en energie (ergo CO2) wordt gebruikt. Welke studies worden gebruikt om de milieueffecten van dit proces af te wegen en waar kan ik deze terugvinden? Hoeveel hexafluorosulfide komt er gedurende de levensduur van de windturbine (en nadat de turbine is afgeschreven) vrij? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer? Gezien het feit dat hexafluorosulfide een broeikasgas is wat 23.900 maal sterker broeikasteffect heeft dan CO2, is het gebruik van windturbines als oplossing dan niet erger dan de kwaal? Zijn er studies gedaan naar de effecten van hexafluorosulfide? Zo, ja waar kan ik die studie vinden? Zo, nee op welke wijze zullen de milieueffecten bekend worden gemaakt en wanneer? Windmolens bevatten hexafluoro sulfide (SF6) als thermische isolatie. Hoeveel SF6 zit er in een windmolen en hoeveel lekt er jaarlijks uit een windmolen (in cijfers)? SF6 is een broeikasgas. Zijn de milieugevaren bekend en zo ja waar kan ik die milieustudies vinden? SF6 is een zeer stabiele stof en wordt niet afgebroken in de natuur. Wat is het cumulatieve milieu-effect?</p>	<p>De energetische terugverdientijd van een windturbine is 1 a 2 jaar op een levensduur van 25 jaar. De terugverdientijd is inderdaad afhankelijk van de energieprijzen van duurzame energie. De verwachting is dat de prijzen van duurzame energie verder zullen dalen en van fossiele energie zal stijgen. Net als alle andere producten moeten windmolens aan landelijke/europese/internationale productstandaarden voldoen om te voorkomen dat ze schadelijke effecten hebben. Als er in Leusden windturbines komen, moeten deze ook aan deze standaarden voldoen.</p>
<p>Zouden we ook op ons eigen dak een windmolentje kunnen plaatsen? Is dat ook over nagedacht? En zo ja, wat is daarvan het voordeel of het nadeel?</p>	<p>Voor kleine windturbines gelden de voorschriften van het bestemmingsplan. Daarnaast is het zo dat hoe kleiner de windturbine, hoe lager de opbrengst en veelal hoe langer de terugverdientijd. Tegelijkertijd is</p>

	iedere bijdrage die mensen willen leveren aan de energietransitie welkom: ook alle kleine beetjes helpen!
Hoeveel geluid maakt een windturbine in vergelijking met geluid van een snelweg?	Moderne windmolens zijn veel stiller dan oude modellen. Door een betere vormgeving en een lagere omloopsnelheid van de wieken is het omgevingsgeluid drastisch afgenomen. Als het waait, maakt het suizen van de wind meer geluid dan de windmolen zelf. Windmolens zitten op het niveau van geluidsnormen in stiltegebieden. Voor windmolens gelden specifieke normen voor geluidshinder, die voldoen aan het advies van de Wereldgezondheidsorganisatie. Sowieso zijn ze strenger dan die voor geluidshinder door wegverkeer en industrie.
Geeft een windturbine straling?	Elk elektrisch apparaat geeft elektromagnetische straling af. Deze is bij windmolens echter laag en er is geen aanwijzing dat de belasting op de grond schadelijk is.
Wie gaat de plek bepalen voor de windturbines? Mag het publiek hiervoor stemmen verzamelen?	In de RES zijn kansgebieden aangewezen. Deze moeten nog worden onderzocht op haalbaarheid qua medewerking van andere partijen, de (on)mogelijkheden als gevolg van aanwezige natuurwaarden en acceptatie van inwoners. Om te achterhalen hoe inwoners in het algemeen over windenergie denken worden nu de online-presentatie gegeven, zijn er inspraaksessies en wordt er een enquête uitgezet. Pas op een later moment zal het gaan over precieze plekken en zullen inwoners en omwonenden worden gevraagd daarover mee te praten.
Hoe groot zijn de windturbines waarmee is gerekend? Welk formaat windturbine is de RES voornemens te plaatsen op de Leusderheide? Indien er verschillende formaten worden geplaatst. Hoeveel van elk formaat en op welke plaats? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer? Is het reeds bekend welke merk en type windturbine er geplaatst zal worden? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer?	Er is gerekend met windturbines van 5,6 MW die zijn ongeveer 125 meter hoog (rotor-hoogte). Aangezien het in deze fase slechts om het in beeld brengen van kansgebieden gaat, zijn technische details over exacte hoogte types etc. nog niet bekend.
Kunnen t.z.t. de windmolens na 2030 weer afgebroken worden? Windmolen afbreken in 2030 is niet verstandig: levensduur wordt dan ernstig verkort waardoor de kosten per kwh sterk stijgen.	Windturbines (en ook zonnepanelen) kunnen weer worden afgebroken en gerecycled, maar pas als we voldoende duurzame alternatieven hebben ontwikkeld die de voorkeur krijgen boven zon- of windenergie.
Windturbines in/ -aan de rand van het Natuurgebied Utrechtse Heuvelrug? Hoe is dat te rijmen? Zijn er al onderzoeksresultaten voor de overlast voor de natuur op de hei? In hoeverre is er over nagedacht over de negatieve ecologische gevolgen van windturbines? De natuur wordt afgegraven om de windmolens te plaatsen, wat is het effect op de biodiversiteit?	In de RES zijn kansgebieden aangewezen. Deze moeten nog worden onderzocht op haalbaarheid qua medewerking van andere partijen, de (on)mogelijkheden als gevolg van aanwezige natuurwaarden en acceptatie van inwoners. Er zijn nog geen onderzoeken gedaan naar de natuurwaarden en de (on)mogelijkheden hierdoor voor windenergie.
Is er al een plan B voor als de Leusderheide vervalft?	Nee, het RES-bod gaat uit van een totale regionale opwek van 0,5Twh waarbij planuitval maximaal mag

	<p>leiden tot een terugval naar 0,2 TWh. We gaan nu in gesprek met inwoners en zijn benieuwd naar alternatieve kansen die zij voor deze opgave zien.</p>
<p>Leusderheide leven veel bijzondere vogels. Windturbines zijn echt heel kwalijk op deze plaats. Vogels kunnen tegen de rotorbladen aanvliegen. Wat is het effect op de vogelstand?</p>	<p>De vogelsterfte door windmolens is slechts 1 à 2 procent van het aantal vogels dat wordt gedood door wegverkeer. Ook hoogspanningskabels, industrie en katten maken veel meer slachtoffers dan windmolens. Als je windenergie vergelijkt met andere vormen van energieopwekking, zoals energie uit kolen of aardgas, is de vogelsterfte per kilowattuur elektriciteit vele malen lager.</p>
<p>Waarom niet langs de A1 Amersfoort-Noord richting Hilversum: weidegebied... meer passend. Is Eemland (de polder) niet heel geschikt voor de plaatsing van windturbines?</p>	<p>Ook een weidegebied kent zijn beperkingen qua natuurwaarden en wat meer passend/geschikt is wordt door iedereen verschillend beoordeeld.</p>
<p>Windturbines: ontsierend, duur in onderhoud, weinig netto rendement, vallen stil bij veel en weinig wind. Hoeveel subsidie zal er gemoeid zijn met de realisatie van de windturbines binnen de RES? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer?</p>	<p>Windmolens draaien op wind en die wind is gratis. De kosten zitten 'm in de bouw van nieuwe windmolens en daarvoor bestaat een subsidieregeling (SDE). Die regeling is nodig, omdat windenergie nu nog duurder lijkt dan energie uit kolen en gas. Eigenlijk klopt dit niet: in de kostprijs van kolenstroom zijn de kosten van luchtvervuiling en klimaatverandering niet meegerekend. Die worden afgewenteld op de samenleving. Zodra alle kosten wel worden meegenomen in de kostprijs van beide energievormen, is windstroom ook zonder subsidie concurrerend. Bovendien wordt fossiele energie steeds duurder, de kosten van windenergie nemen juist af. Een overschot aan windenergie bij harde wind is geen probleem. Het elektriciteitsnet is internationaal gekoppeld en de (goedkope) windstroom gaat dan gewoon de grens over. Wij krijgen in Nederland ook regelmatig windstroom uit Duitsland en Denemarken.</p>
<p>Is er berekend hoeveel ha bos gekapt moet worden voor het plaatsen van windturbines?</p>	<p>Nee nog niet, dat is afhankelijk van de locatie en die is nog niet bekend. Het ruimtebeslag van een windmolen is in ieder geval veel kleiner dan van een zonneveld.</p>
<p>Is er nog geen enkel idee over waar de windmolens worden neergezet? Ook geen concept? Welke scenario's wat betreft de beoogde locaties van windturbines zijn er reeds. Is er een kaart waarop de voorgestelde positionering van de windturbines ingetekend staat en waar kan ik die terugvinden? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer? Indien er nog geen (concept) kaart is met de beoogde plaatsing van de windturbines, wanneer en waar kunnen inwoners de kaart inzien? Is het besluit genomen om de windmolens te plaatsen al genomen? Zo ja, wanneer en door wie? Waar kan ik de notulen vinden?</p>	<p>Nee, er zijn nu kansgebieden in beeld gebracht, ook is er een quick scan gedaan naar de (on)mogelijkheden van zon- en windenergie langs de A28, maar meer is er nog niet en er zijn daarover ook nog geen besluiten genomen. De opgave verandert niet, maar over de manier waarop we deze moeten invullen en wat waar kan, daarover gaan we eerst in gesprek met inwoners.</p>
<p>Kunnen de rotorbladen gerecycled worden? Zoals algemeen bekend is de levensduur van de windturbines relatief kort, met name de wieken moeten vroegtijdig vervangen worden en zijn non-circulair. Wat is de levensduur van de wieken en hoeveel procent van de wieken is recyclebaar? Indien</p>	<p>Moderne windmolens gaan doorgaans minstens 25 jaar mee en kunnen geheel gerecycled worden.</p>

<p>dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer?</p> <p>Wat is het niet-recycleerbare inhoud (non-recyclable content) van de rotorbladen? Wat gebeurt er met de rotorbladen in de afvalfase? De rotorbladen zijn gemaakt van glasvezel en kunnen voor het einde van de levenscyclus van een windmolen vanwege efficiëntieredenen voortijdig vervangen worden. Wat is de levenscyclus van een rotorblad in de praktijk?</p>	
<p>Het schijnt dat er een 'landschapsarchitect' in de arm is genomen om (mede) te bepalen waar de windturbines geplaatst moeten worden. Is er ook een second opinion?</p>	<p>De RES spreekt van kansgebieden. De opgave verandert niet, maar over de manier waarop we deze moeten invullen en wat waar kan, daarover gaan we in gesprek met inwoners.</p>
<p>Worden woningeigenaren gecompenseerd in geval van windmolens voor de 'deur' worden geplaatst?</p>	<p>Er zijn regels die bepalen op welke afstand een windmolen van bebouwing geplaatst mag worden. Teven zijn er richtlijnen voor zogenoemde 'planschade' voor omwonenden.</p>
<p>Wat is het beoogde aantal windturbines wat zal worden geplaatst binnen de RES? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer?</p> <p>Wat is het beoogde aantal windturbines wat zal worden geplaatst binnen de gemeente Leusden? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer?</p> <p>Wat is het beoogde aantal windturbines wat zal worden geplaatst op de Leusderheide? Indien dat nog niet bekend is op welke wijze zal dat bekend worden gemaakt en wanneer?</p>	<p>In de RES wordt uitgegaan van twee windinitiatieven die al "in de pijplijn zitten" in Amersfoort en wordt kans gezien voor 14 windturbines op de Leusderheide en 3 langs de A12</p>
<p>De CO2 besparing van windmolens wordt vaak uitgedrukt in vergelijking met het gebruik van steenkool. De efficiënte en betrouwbaarheid van andere fossiele en niet-fossiele brandstoffen moeten toch ook meegenomen worden? Wind- en zonne-energie zijn afhankelijk van de weersomstandigheden. Opslag van energie, zeker in de benodigde hoeveelheden, is niet mogelijk. Centrales op basis van fossiele brandstoffen moeten dus blijven doordraaien om de variatie in aanbod te compenseren. Dit moet dan worden toegevoegd aan de CO2 uitstoot. Wat is de CO2 besparing van windmolens en zonnepanelen met inachtneming van de "idle" draaiende centrales t.o.v. enkel gas of kernenergie?</p>	<p>De vraag naar stroom varieert heel sterk over de dag en onze energievoorziening is daarop ingesteld. Er zijn veel gascentrales die meestal stilstaan en alleen draaien bij een piekvraag (de momenten waarop veel mensen tegelijkertijd stroom gebruiken). Zonder extra aanpassingen kunnen we nu al 30 procent van de totale stroomvraag opwekken met windmolens. De windkracht is een dag vooruit goed te voorspellen, zodat netbeheerders ervoor kunnen zorgen dat de spanning op het elektriciteitsnet constant blijft.</p>

Kernenergie	
Vragen/Opmerkingen over Webinar	Antwoorden
<p>U noemde het inzetten van nieuwe innovatieve technieken. Verstaat u hieronder ook verbeterde kernenergie en thorium?</p> <p>Hoe staat de gemeente tegenover kernenergie?</p> <p>Er zijn regionale kernenergie oplossingen te bedenken en beschikbaar. Ook Rolls-Royce is bezig met kleinschalige reactoren.</p>	<p>Voor de opgave duurzame elektriciteit die we als gemeente hebben zijn voor de eerste termijn alleen zon en wind reële opties waarmee op tijd resultaat geboekt kan worden. Een kerncentrale is namelijk niet op tijd gereed om al op tijd een CO2 reductie te realiseren. Bovendien is de keuze voor kernenergie een beslissing van de rijksoverheid, niet van gemeentes of regio's.</p>

<p>Waarom geen andere technieken die nu wel beschikbaar zijn? Bijvoorbeeld kernenergie. Kernenergie is de meest groene vorm van energie produceren (welke haalbaar in Nederland is), kerncentrales gaan minimaal 30 jaar langer mee dan windmolens en zonnepanelen, kerncentrales hebben een minimale carbon footprint. Frankrijk is een van de meest CO2 neutrale landen ter wereld met meer dan 70% kernenergie. Waarom is de meest CO2 neutrale vorm van energie opwekking niet meegenomen in RES?</p> <p>Indien kernenergie wel is overwogen, waar kan ik de verslagen en/of studie terugvinden die kernenergie ontraden?</p>	<p>Daarom is dit voor de RES en voor een energieneutraal Leusden geen optie.</p>
<p>In de provincie Limburg is vandaag een motie aangenomen om kernenergie mee te nemen in de RES. Waarom kan Limburg dit wel en kan dit niet in onze regio?</p>	<p>Ook in Limburg is het niet realistisch om binnen 10 jaar een kerncentrale te realiseren. De rijksoverheid zal kernenergie als onderdeel van het bod voor de RES dan ook niet accepteren/meerekenen.</p>

Waterenergie	
Vragen/Opmmerkingen over Webinar	Antwoorden
<p>Er is een experiment gedaan met waterkracht uit het valleikanaal. Korte tijd draaide er een waterwiel bij het sluisje, achter de brug van de Asschatterweg. De capaciteit was beperkt, maar hoe staat er nu mee? Is er ruimte voor expansie?</p>	<p>Helaas bleek het rad niet goed te werken. Op zich ook niet zo vreemd, want het is/was pionieren. Eind 2019 is er een ander waterrad geplaatst en dat ging beter. Maar ook die functioneerde niet goed. Het rad is er toen uitgehaald maar als het goed is hangt hij er nu weer of zeer binnenkort. Als het rad goed werkt is de energieopbrengst die ermee gehaald kan worden gelijk aan 325 zonnepanelen.</p>
<p>Is er ook nagedacht over stroom opwekking uit het water? We hebben een kanaal lopen door de gemeente met mogelijkheden.</p>	<p>Zeker. De hoeveelheid duurzame energie die daaruit op te wekken is, is echter beperkt.</p>

Biomassa	
Vragen/Opmmerkingen over Webinar	Antwoorden
<p>Bij de alternatieven worden genoemd: geothermie en waterstof. Maar geen biomassa centrale. Is dat bewust, of is het over het hoofd gezien?</p> <p>Zijn er planning voor een biomassacentrale of het aanhaken aan een centrale van een buurgemeente?</p>	<p>Bij een energieneutraal Leusden en bij de RES mag alleen die biomassa worden meegeteld die uit de eigen gemeenten respectievelijk regio komt. Deze biomassa wordt wel meegerekend, maar is qua hoeveelheid zo beperkt dat hier in de presentatie niet op is ingegaan.</p>
<p>Biomassa is afhankelijk van de locatie waar het vandaag komt verre van groen.</p>	<p>Dat is zeker een aandachtspunt vandaar dat alleen de biomassa uit eigen gemeente of regio wordt meegenomen in de plannen.</p>

Vervolgproces

Vragen/Opmmerkingen over Webinar	Antwoorden
<p>Waarom in de zomerperiode? Zo'n belangrijk onderwerp?</p> <p>Waarom op 1 oktober al besluiten?</p> <p>Is 1 oktober niet al heel erg snel?</p> <p>We hebben nu net de corona, nu in de zomer, en zo'n omvangrijk en belangrijk onderwerp.</p>	<p>De rijksoverheid vraagt voor 1 oktober een eerste besluit. Dit is het besluit over het concept-bod waarin de regio's moeten aangeven waar zij kans zien om hoeveel duurzame energie op te wekken.</p> <p>Hiermee staan we nu pas aan het begin. De opgave verandert niet maar over het waar en hoe gaan we nu voor 1 oktober de mening ophalen van zoveel mogelijk inwoners (via online-presentatie, inspraaksessies en de enquête) en daarna gaan we hierover met inwoners in gesprek. Hiervoor is nog voldoende tijd, want het definitieve bod hoeft pas op 1 juli 2021 te worden ingediend.</p>
<p>Waarom niet een denktank inrichten vanuit de burgerij? Er zijn genoeg medebewoners met ruim voldoende beoordelend vermogen.</p> <p>Hoe kunnen inwoners dan deelnemen aan de denktank?</p> <p>Kunnen we COOL Leusden niet inzetten als denktank in plaats van een nieuwe op te zetten?</p> <p>Welke politieke invloed heeft zo'n denktank?</p>	<p>De rijksoverheid vraagt voor 1 oktober een eerste besluit. Dit is het besluit over het concept-bod waarin de regio's moeten aangeven waar zij kans zien om hoeveel duurzame energie op te wekken.</p> <p>Hiermee staan we nu pas aan het begin. De opgave verandert niet maar over het waar en hoe gaan we nu voor 1 oktober de mening ophalen van zoveel mogelijk inwoners (via online-presentatie, inspraaksessies en de enquête) en daarna gaan we hierover met inwoners in gesprek. Hiervoor is nog voldoende tijd, want het definitieve bod hoeft pas op 1 juli 2021 te worden ingediend.</p> <p>Hoe we dat gesprek gaan organiseren in de tweede helft van het jaar is, mede als gevolg van de onzekerheid over de (on)mogelijkheden als gevolg van corona, nog niet duidelijk. Alle ideeën hierover zijn welkom!</p>
<p>Waarom maar 5000 inwoners? Dat is maar 1/6 van het aantal inwoners.</p>	<p>Dat zijn de uitgenodigden van een aselecte steekproef. Dit is ruim voldoende om een betrouwbaar beeld te krijgen van de opvattingen van inwoners, maar iedereen, ook zonder uitnodiging, is van harte uitgenodigd om deel te nemen aan de enquête.</p>
<p>Zijn de avonden ook digitaal te volgen?</p>	<p>De inspraaksessies zijn niet live te volgen, maar kunnen wel worden nageluisterd en de verslagen ervan zijn terug te lezen. Kijk voor meer informatie op leusdenspreekt.nl</p>